

T. MOLNÁR GIZELLA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, főiskolai tanár
tmolnarg@gmail.com

Az intergenerációs tanulás értelmezése történeti kontextusban

Kulcsszavak: intergenerációs tanulás, történelmi előzmények, közösségi művelődés, falujáró mozgalmak, Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma

Manapság az élethosszig tartó tanulás kapcsán egyre több szó esik a generációk közti tanulásról. Egyre nagyobb jelentőséggel bír a gazdasági, kulturális, társadalmi szervezetekben, a tanulóssal, különösen a felnőttképzéssel, valamint a szervezeti kultúrával foglalkozó szakirodalomban, de általánosságban a közbeszédben és a különböző médiumokban is – többnyire valamiféle nívumként, új szempont, módszer alkalmazásának kontextusában. Noha valóban fontos szerepe van különösen a nem formális tanulás támogatásában az egymástól való és a generációk közötti tanulásnak már csak az eltérő élettapasztalatok okán is, a jelenség korántsem új. Elég, ha csak a 19. század társadalmi önszerveződésen alapuló közösségi művelődési színtereire gondolunk példaként (olvasóköri, gazdakörök, munkásegyletek, nőegyletek), valójában azonban a különböző generációk egymástól tanulása egyidős az emberiséggel. De értelmezhetünk ebben a kontextusban olyan jelenségeket is, mint a néprajzi kutatások, Bartók és Kodály népzenei gyűjtőmunkája, vagy éppen a húszas-harmincas évek falujáró mozgalmi, amelyek közül kiemelkedik, és városunkhoz, egyetemünkhöz is kapcsolódik a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma.

Jelen előadás arra tesz kísérletet, hogy ezekből a történeti előzményekből felvillantson néhányat, érzékeltetve azt is, hogy van mire alapozni a napjainkban, amikor a generációk közötti kölcsönös tanulási kapcsolatokról és interakciókról gondolkodunk.

Interpreting Intergenerational Learning in a Historical Context

Keywords: intergenerational learning, historical precedents, learning societies, village movements, Szeged Youth Art College

Intergenerational learning is present in contemporary academic discussions on lifelong learning with an increasing frequency. The term is gaining traction in economic, cultural and social bodies, in literature on adult education and organizational culture, and also in everyday discussions and the media, often presented as a novelty, a new perspective on and method of learning. Although generations learning from and about each other is indeed important in the context of non-formal learning, especially due to their different experiences, the phenomenon is far from being new. We could mention the self-organizing learning societies emerging in the 19th century (reading clubs, farmers' clubs, labour associations, women's leagues), but in truth, intergenerational learning is as old as humanity itself. Intergenerational learning can also serve as a context to interpret phenomena such as the folklore research carried out by Béla Bartók and Zoltán Kodály, or the so-called village movement of the 1920s-30s, a notable example of which is connected to our city and our university, namely, the "Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma" (Szeged Youth Art College). My presentation attempts to highlight a few of these historical antecedents, primarily to showcase how these can serve as foundations for interactions and mutual intergenerational learning processes in a contemporary context.